

geen revolutie, maar evolutie is haar doel. 5e. Zij heeft geen onderling hulpbetoon, maar de beoefening van hulpvaardigheid en menschenliefde op het oog. 6e. Zij is geen vereeniging van weldadigheid.

Maar wat bedoelt de Vrijmetselarij dan wel?

Mr Carpentier Altling („Kerk en Seete“, Serie VI, no. 8, blz. 35) zegt, dat zij twee dingen bedoelt: de geestelijke en zedelijke zelfontwikkeling, en te arbeiden ten nutte der gemeenschap.

Een der Duitse Loges n.l. „Zur edlen aussicht“, omschrijft het doel aldus: „De bond der Vrijmetselaren is een menschelijk-broederlijke vereeniging van vrije mannen tot verdediging en aankweeking van ware humaniteit (menschelijkheid).“

En Alexander Adam („Geheimen der Vrijmetselarij“, blz. 23, 29) voegt daaraan toe: „Wij begroeten in haar de moeder van alle ontwikkeling, beschaving, lijdzzaamheid, verdraagszaamheid — de bron der werkdadige liefde, der heldhaftige edelmoedigheid — de kweekster van al wat maar schoon en goed, grootsch en verheven is — de wortel van alle menschelijke deugden en alle ware verdiensten“, en verder: „niet enkel ontwikkeling des verstands, maar ook de veredeling des harten“, enz. Anderen noemen als doel: aankweeking van „Goede Gedachten, Goede Woorden en Goede Daden“.

Lessing („Gesprekken“, enz., blz. 21—27) verheft de Vrijmetselarij als een hoog Godsdienstig genootschap boven alle partij- en geloofsverdeeldheid. De menschen worden door de Standen, Staten en Godsdiensten droevig gesplitst en verdeeld. Maar zij zijn allen één en de Vrijmetselarij stelt zich het verheven doel voor, om die verdeelde menschen toch zooveel mogelijk weer samen te vereenigen.

En door welke middelen moet, om al die woorden en begrippen in één woord samen te vatten, dat groote humaniteitsdoel bereikt worden? Alleen door arbeid zegt Alex. Adam, want arbeid is de eerste levensvraag voor den mensch. Aan den arbeid hebben wij immers de ontginningen der wildernissen en allerlei geniale scheppingen te danken, enz. Door daden zegt Lessing, door de daden der Vrijmetselaars, die dergelijke daden bij anderen opwekken.

Maar genoeg voor ditmaal. Laten wij in een volgend art. het karakter der Vrijmetselarij gaan beschouwen.

Uitniden.

JOH. JANSEN.

UIT DE SCHRIFT.

Blank.

Mijn Liefste is blank en rood; Hij draagt de banier boven tienduizenden. Hooglied 5:10.

Mocht de peinzing over het lijden des Heeren u tot de bekentenis brengen, welke eens de Hooglied-bruid aflei: ik ben krank van liefde, o mijn ziel.

Krank te zijn van liefde tot Jezus, wat is dat zalig!

Welk een vervuld zijn van Zijn beminnenswaardigen Persoon houdt dat in.

Welk een saamtrekking van al uw begeerten op één punt wordt daarin uitgedrukt: had ik Hem maar bij mij om Hem mijn liefde te betuigen!

Welk een afhankelijkheidsgevoel spreekt hieruit: als Hij van mij verwijderd is, dan jammer ik het uit, dan ben ik ziek. Er is voor mij maar één middel ter genezing: dat ik Hem nabij weet, dat ik als aan Zijn zijde mag wandelen, dat ik mij vlijen mag aan Zijn warme borst.

En zie, o ziel, dan zullen er komen, die u vragen: waar is God, Dien gij verwacht? Waar is uw Jezus, aan Wien gij u met lichaam en ziel hebt overgegeven?

Of gelijk de jaloersche Jeruzalemsche maagden de Hooglied-bruid lastig vielen: „Wat is uw Liefste, meer dan een ander liefste, o gij schoonste onder de vrouwen! wat is uw Liefste meer dan een ander liefste, dat gij ons zoo bezworen hebt.“

De wereldsche zielen hebben ook haar liefsten. Maar zij vinden in hen nooit wat gij in uw Liefste vindt.

Zij kunnen zich niet aan de liefde van hun liefsten koesteren.

Daarom veranderen zij vaak van liefste.

Of zoo zij den ééne trouw blijven, klagen zij, dat nu de eerste tijden voorbij zijn, zij elkander toch tegengevallen zijn.

Zij kunnen het niet velen, o ziel, dat gij nog altijd zoo enthousiast van uw Liefste kunt zingen.

Zij kunnen het vooral niet begrijpen, dat gij in den griezeligen Smarteman nog iets aantrekkelijks, nog iets verrukkelijks, nog iets liefs kunt zien.

Maar verklaar u dan nader, o ziel, gelijk ook de Hooglied-bruid deed.

Mijn Liefste, zoo schalde haar stem tusschen Jeruzalem's bergen, mijn Liefste is blank.

En moogt gij dat niet met meer reden herhalen. De Hooglied-bruid beschreef in deze woorden zijn uiterlijk. Hij was blank van gelaatskleur. Dat gold algemeen als een teeken van adel. Zij voelde zich zijns niet waardig. Want zelf was zij zwartachtig. Hoe was het mogelijk, dat hij haar gekozen

had. Toch was zij van zijn liefde zeker. Hij loog niet.

Maar lei gij bij deze woorden op zijn innerlijk allermeest.

Hoe hebt gij vooral in de lijdensgeschiedenis niet telkens gelegenheid om het bij uzelf te herhalen: mijn Liefste is blank.

Als daar in den Joodschen raad gekonkeld wordt om toch maar eenige beschuldiging tegen Hem voort te brengen, als zelfs de valsche getuigen, die gehuurd werden, niets konden verzinnen, dat voor een rechtsverkrachtende vierschaar houvast bood, juich het dan uit: mijn Liefste is blank!

Als daar de stadhouder verschillende malen moet verklaren: ik vind geen schuld in dezen mensch, wend u dan tot de wereldsche zielen met vragende, triomfantelijke oogen: zei ik het niet, mijn Liefste is blank?

Als daar de bode het paleis binnentreedt met de smeking van Pilatus' vrouw: heb toch niet te doen met dezen Rechtvaardige, want ik heb veel geleden in den droom om Zijnentwil, doe het dan nogmaals en met steeds groeiende liefde hooren: mijn Liefste is blank!

Als daar de stadhouder zich de handen wast ten teeken van Zijn onschuld, protesteer dan: slechts één is er onschuldig en dat is Hij, die vóór u stond. Mijn Liefste en Hij alleen is blank!

Als daar een harde moordenaarsziel week wordt en zijn makker bestraft: vreesst gij ook God niet, waar gij in hetzelfde oordeel valt, en wij toch rechtvaardig, want wij ontvangen straf waardig aan wat wij gedaan hebben, maar Deze heeft niets onbehoorlijks gedaan, dan merkt gij met blijdschap, hoe daar een verwante ziel aan het woord is, dan heet gij hem welkom in het Godsrijk, dan dankt gij hem voor zijn moedige maning en gij zoudt hem, indien hij mogelijk ware, nog willen toevoegen: lieve broeder moordenaar, houd daaraan vast, als straks het stervend oog u breekt en het klamme doodszweet van het hoofd u leekt. Want dat is eeuwige, zalige waarheid: mijn Liefste is blank.

Ja, ziel, Hij blank en gij van nature vuil.

Gij past niet bij elkaar.

Dat wordt straks een mėsalliance, een ongelijk huwelijk, dat slechts ongeluk waarborgt, zoo sluistert een hoonende stem.

Maar wordt niet beangst, o mijn ziel. Buig u niet neder.

Zijn lijden en sterven en opstanding dienen om ook u blank te maken. Om uw moriaansgestalte te veranderen en uw luipaardsvlekken weg te wassen.

Hij, de rechtvaardige, wil onder de velen ook u rechtvaardig maken.

Met Zijn onschuld zal Hij de schuld, waarin gij ontvangen en geboren zijt, voor Gods aangezicht bedekken.

Indien Hij waarlijk uw Liefste is, vertoonen zich nu reeds witte stipjes op u, roetkleurige ziel.

Hij is door den Geest Zijn heiliging aan u begonnen.

Straks zal Hij u voor den Vader stellen als een reine bruid.

Dan is Hij blank en zijt gij blank.

Zijn blankheid in Zijn lijden houdt de verzekering in, dat gij het straks geheel zult worden, zoo gij slechts met Hem wilt lijden.

Roep het, Hem volgend op het lijdenspad en gedachtig aan uw bruiloftslag, te luider: Mijn Liefste is blank! HEPP.

KERKELIJK LEVEN.

Van Amerikaansche Boeken.

I.

Wie weleens in de straten onzer groote steden voor de etalages der boekwinkels blijft kijken, wordt er door getroffen, dat hij daar zooveel Engelsche lectuur vindt.

Stapels of rijen van Engelsche romans in schreeuwende omslagen, geïllustreerde Magazines in bontkleurige toiletten zijn er op berekend het oog tot zich te trekken.

Maar niet alleen in drukdoenerij, ook in aantal overtreffen zij zeer ver de Fransche en Duitse boeken.

Wel zijn de Fransche werken door de valuta wat sterker vertegenwoordigd dan een poos geleden, maar de Engelsche winnen het toch.

Bij ons vreemde-talen-lezend-publiek is Engelsch op het oogenblik troef.

Voor al bij jonge meisjes schijnen zij zeer in den smaak te vallen.

Toch mag dit verschijnsel tot haar niet worden beperkt.

Het zou stellig interessant zijn eens eenige gegevens daaromtrent van boekhandelaars, houders van leesbibliotheken, directeurs van leeszaalen te ontvangen.

Maar ik geloof in mijn schatting niet mis te zijn, wanneer ik beweet, dat er meer Engelsch gelezen wordt, dan Fransch en Duitsch te zamen.

De oorlog heeft daartoe ongetwijfeld het zijne toe bijgedragen.

Werden Engelsche officieren door vele dames uit het Haagje niet als een soort halfgoden vereerd?

De gedragingen dezer schoonen of zich schoonwanenden grensden inderdaad aan het belachelijke. Evenwel kon ook daarvoor eenige voordielde voor het Engelsch en zijn literatuur worden waargenomen.

Of dit op zichzelf moet worden afgekeurd?

Och neen.

Waarom?

Over het geheel worden hier veel Engelsche boeken gelezen van tamelijk geringe innerlijke waarde.

Laten wij ze gerust prullaria noemen.

Doch ons lijkt het avontuurlijke, romantische, dat men in den regel in die Engelsche boeken vindt, minder gevaarlijk dan het geraffineerd mondaine, het zondig amoureuse der Fransche en het niet zelden zwol perverse der hedendaagsche Duitse literatuur.

Ook kan het geen kwaad, dat men, waar men zich zoolang naar het Oosten en Zuiden oriënteerde, zich nu ook eens van het geestesbeweeg in het Westen op de hoogte stelt.

Dat keert zekere eenzijdigheid.

Maar uitdrukkelijk moet daarbij gewaarschuwd tegen twee dingen.

Allereerst, dat men zich niet van eigen bodem vervreemde.

Er zijn er, die zoo belust zijn op vreemde literatuur, dat zij de Hollandsche er om verwaarloozen.

Dat berokkent niet alleen schade aan onze uitgevers. Want om hun belang te dienen schrijven we dit artikel niet.

Maar men doet er bovenal zichzelf schade mee.

Men stompt het gevoel voor eigen taal af.

Men stelt zich meer en meer buiten het volksleven.

Men wordt een bedelaar in de achterbuurten van Londen — want zoo vrij zich bewegen als in zijn moedertaal kan men zich toch niet — terwijl men zich in zijn schoone Hollandsch rijk kon voelen.

Doch er is nog een tweede.

Waar vindt men het degelijke geestelijke voedsel — en dat heeft men voor een deel toch in zijn boeken te zoeken — dat de Hollandsche taal biedt?

Waar vindt men in het Engelsch — om nu eens van godsdienstige literatuur te spreken — auteurs als Kuyper en Baynck?

Wat krijgt men aan de overzijde anders dan een aansporing tot praktisch christendom, waaraan de christelijke en bovenal de Gereformeerde grondslag ontbreekt?

In dit opzicht is ons land bijzonder gezegend.

En mag men dien zegen miskennen?

Mag men grijpen naar lectuur van minder geestelijk gehalte, omdat zij in vreemde aarde is gegroeid?

Moet alzo ons dringend advies zijn onze eigen literatuur bovenaan op de lijst te plaatsen, dit beteekent niet, dat de drang om in een buitenlandse godachtenwereld van tijd tot tijd te vermeenen, behoort te worden gefnuikt.

Wordt ons advies gevolgd, dan mag men gerust voor dien expansie-drang bevrediging zoeken.

Dat kan verruimend werken.

Maar dan neem ik ook de vrijheid om de aandacht van Engeland eens op Amerika te vestigen.

Daar is in den laatste tijd een reeks boeken verschenen, welke ons als Gereformeerden belangstelling moeten inboezemen.

Men kan zich bij het lezen er van naar hartelust in het Engelsch oefenen.

Men wordt als vanzelf in een andere omgeving overgeplaatst.

En toch behoeft men eigen geestessfeer daarvoor niet te verlaten.

Integendeel, het contact met de geesteskinderen van Calvin aan den anderen kant van den Atlantischen Oceaan, dat nu nog veel te wenschen overlaat, zal er door worden gesterkt.

Mag ik er eens een paar noemen?

Antinomianisch.

Reeds vaker schreven we over de Gereformeerde Gemeenten.

Als een der karakteristieke trekken noemden we het antinomianisme, dat in die kringen heerscht.

Men vroeg mij dit te willen aantonen.

Op velerlei zou ik de aandacht kunnen vestigen.

Op de schrijvers, die er worden gelezen.

Stukken uit preeken zou ik kunnen voorleggen.

Ik zou ook kunnen wijzen op de verontwaardiging van d. H. te L. in de „Saambinder“ tegen hen, die het eenzijdige in Kohlbrugge in het licht stelden. Deze redacteur ontstak zelfs in toorn en dreigend klonk het: „Tast mijn Gezalfden niet aan.“

Nu was Kohlbrugge voorzeker geen antinomian, maar hij liep er wel gevaar voor en meer dan een van zijn volgelingen is er niet van vrij te pleiten.

Maar laat ik mij liever beperken tot de gesprekken tusschen Bart en Kees in genoemd blad, die toch meer het „leven“ geven, zooals men dat weleens noemt.

In de laatste nummers gaat het over het sterven van Mozes.

Eigenaardig is het, hoe gretig daarin een Rabbinische verklaring, naar het heet, wordt overgenomen, als het maar de godsdienstige voorstel-

lingen v
in het
Of wa

Dan
De r
het v
den
stori
die b
gesto
Ke
Ba
Mozes
teelen
Ke
H
linge

En iel
zich „op
heeft „d

Zoo
(zooa
Golgo
Ke
tucht
Ba

van
den
dat z
„sterv

Zoo
verzo
zoo
zonde
dat o
God

Ke
bekon
dat t

Ba
broke
wekl
willen
dag v
met
wat
-schul

Men h
het antir

De ste
de Ezau
Mozes

van de
Maar
Ook n

Daar i
dezer ric

Ook v
wordt af
schuld e

op het g
ontdekke

Indien
heil te v

bekeering
niet geh

der gena
wat ande

Maar
de Heere
makend l

is om de
te komen

Dat wr
Dat ral

Maar
in, dan j

doet ned

Zooals
zielen op

Tot we
nisme on

volgende:

Ba
daar
wet

ganscl
Ke
al zo

sterve
maar
Ba

Godsd
dood
meerd

van.
sterve
ligt, o

me w
die zi
sterve

tussch
dood
Ke
Ba
in het
en ee
een fl
Dan 1
Zoo 1